

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för Fjälbyn, Skellefteå kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om reservatet

Namn	Fjälbyn
Skyddsform	Naturreservat nr 2402164
Kommun	Skellefteå
Läge	Ca 8 km NO Lövånger, ekonomisk karta 22L 1e
Gräns	Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta
Naturgeografisk region	29a, kustslätt och dalar kring norra Bottenviken.
Fastighet	Fjälbyn 4:2
Markägare	Staten/naturvårdsfonden
Areal	27 ha
Därav landareal	27 ha
Naturtyper	tallskog av lingonristyp (2.1.1.4) 4 ha tallsumpskog (2.1.1.3) 7 ha granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1) 14 ha mjukmattekärr av starr-vitmosstyp (3.2.4.1) 1 ha tallkärr av intermediär vitmoss- brunmosstyp (3.3.1.1) 1 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen

Beskrivning av reservatet

Naturreseptatet ligger i kustområdet mittemellan Bjuröklubb och Lövånger. Det är beläget på flack delvis försumpad, myrlänt mark. Höjden över havet är cirka 30 m och det är endast 1 km till Bottenvikskusten. Den naturgeografiska regionen är 29a, kustslätt och dalar kring norra Bottenviken. Det geologiska underlaget utgörs av så kallad svekofennisk berggrund, yngre granit och pegmatit. De lösa avlagringarna inom reservatet består av morän.

Skogen utgörs huvudsakligen av naturskogsartad barrblandskog med beståndsåldrar på upp till 250 år. I stora delar överväger mossrik, tät grandominerad skog av blåbärsristyp. Det finns ett betydande inslag av hänglavar, främst garmlav. I de centrala delarna ligger en myr som omges av gammal mager tallskog. Myren, som är öppen, växlar mellan fast- och mjukmatta med inslag av mossetuvor. I kanten av våtmarken finns några flata hållar. Öster om myren löper ett sumpskogsstråk. Sumpskogen domineras av tall med vit- och björnmossa i bottenskiktet. Men det finns mindre partier med övergångar mot både tall- och björkkärr. Döda träd av olika trädslag och nedbrytningsgrad finns i måttliga till rikliga mängder. Det är dock torrträd och lågor av gran som dominerar. Inga brandspår noterades.

På verkansgraden är liten i modern tid men området har tidigare plockhuggits. Diken av äldre datum återfinns i den södra spetsen och längs en del av den södra rågången. I nära anslutning till den norra rågången har nyligen en väggata huggits upp! För att nå en acceptabel avgränsning har cirka 1 hektar arronderingsmark inkluderats, ett hygge planterat med tall.

Det är ovanligt med så pass opåverkade kustnära barrskogar i länet. Fjälbyns ostörda karaktär gör området gynnsamt för många växter och djur som är beroende av ostörda miljöer. Följande noteringar av skogslevande rödlistade arter och nyckelarter har gjorts i området (hotkategori anges inom parentes); ullticka, blodticka, vedticka, rosenticka (NT), ostticka (VU), violettgrå tagellav (NT), tjäder, spillkråka, tretåig hackspett (VU).

Ärendets beredning

Fjälbyns höga naturvärden uppmärksammades först i samband med skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering. Länsstyrelsen har besökt området vid flera tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden.

Ägaren till fastigheten Fjälbyn 4:1 inkom i augusti 2000 med en avverkningsanmälan till skogsvårdsstyrelsen som berörde en del av det föreslagna reservatsområdet. Eftersom området getts hög prioritet i länsstyrelsens arbete med att bevara hotade naturtyper begärde länsstyrelsen

besked från Naturvårdsverket om verket var berett att skjuta till medel för att skydda området som naturreservat. Naturvårdsverket tillstyrkte under hösten 2000 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörd markägare med syfte att bilda naturreservat av området.

Markägaren informerades om länsstyrelsens planer vid ett informationsmöte i Fjälbyn den 14 mars 2001. Efter förhandlingar med markägaren har staten förvärvat marken.

Länsstyrelsen har tagit fram förslag till förordnande om naturreservat 2004-06-22 som varit ute på remiss. Samtliga instanser som svarat har tillstyrkt bildandet av reservatet.

Syftet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av reservatet är att bevara den biologiska mångfalden i ett naturskogsområde. Naturliga processer ska tillåtas fortgå ostört. Syftet nås genom att området lämnas till fri utveckling. Inom ramen för det primära syftet kan reservatet dessutom i möjlig utsträckning utnyttjas för friluftsliv, naturstudier, undervisning samt forskning.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta ska vara naturreservat.

Motiv för beslutet

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och värdet av dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet ökar i takt med detta. Inom den naturgeografiska region (29 a) där Fjälbyn är beläget utgör arealen skyddad naturskog endast 0,6 % av den totala arealen skogsmark. Området är av stort värde för den biologiska mångfalden. Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och en del andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Av dessa skäl är Fjälbyn enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsvårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon, undantag medges för älgdragare som behövs vid älgjakt för uttransport av fälld älg och för snöskoter på snötäckt och väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringssmedel.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. skötselåtgärder enligt skötselplan,
4. undersökning av mark, vegetation och djurliv.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt,
inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon undantag medges för snöskoter på snötäckt och väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur, undantag medges för den jakt som får bedrivas i reservatet,
7. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Föreskrifter rörande förvaltningen av reservatet (3 § förordningen om
områdesskydd enligt miljöbalken 1998:1252)

1. Länsstyrelsen i AC-län ska vara naturvårdsförvaltare,
2. Förvaltaren ansvarar för att reservatet märks ut enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar,
3. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltning som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Datum
2004-11-19

Beteckning
511-9827-2000

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar.

Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Hur man överklagar

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar till Regeringen, se bilaga 3.

Lorentz Andersson

Per Nihlén

Bilagor

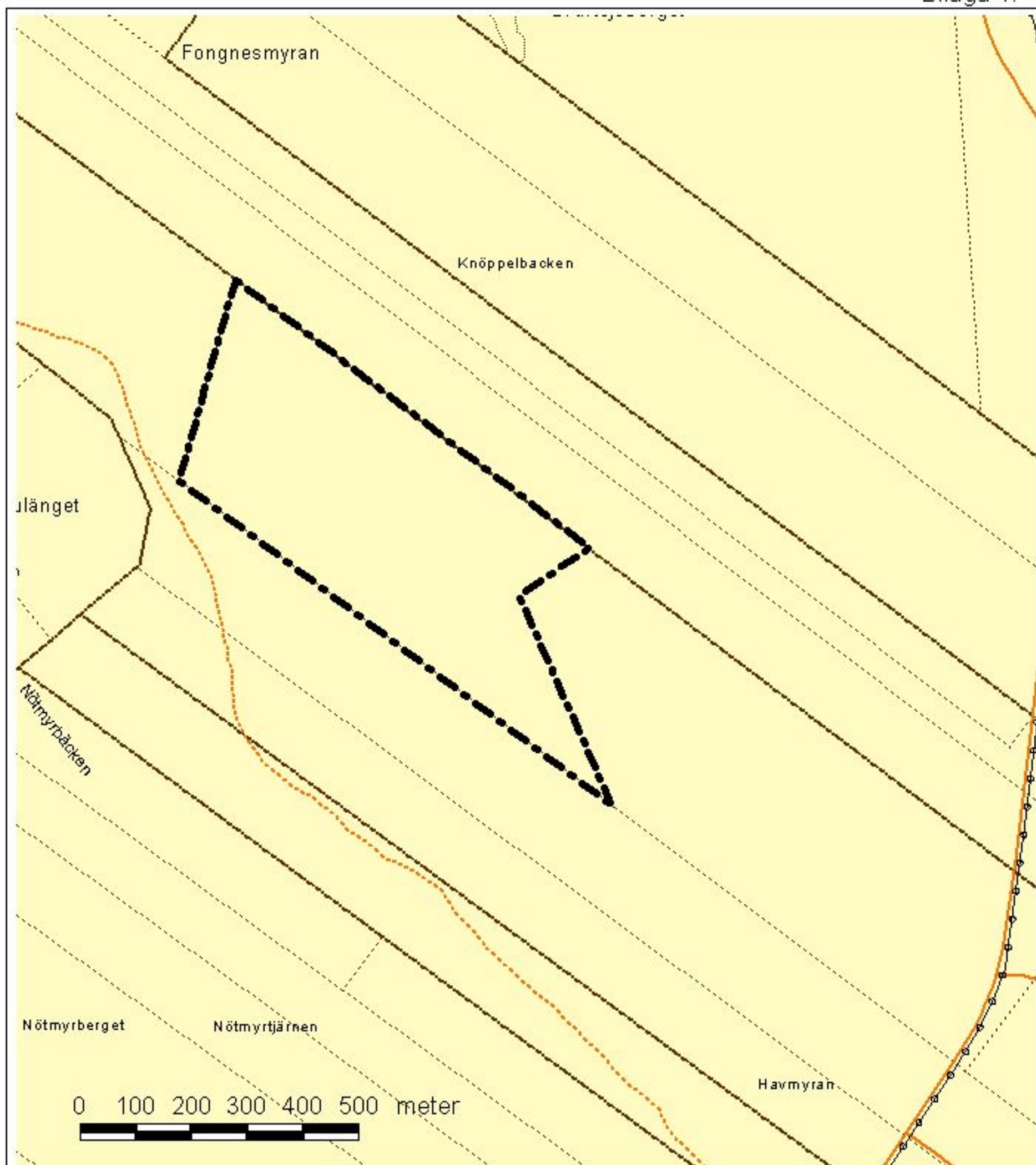
1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Lantmäterimyndigheten i Skellefteå kommun, 931 85 Skellefteå
Malå sameby, Släppträsk 11, 930 70 Malå

Naturvårdsregistret

Naturvårdsverket, Olle Höjer, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Sthlm
Räddningstjänsten i Skellefteå, 931 85 Skellefteå
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen, Box 294, 901 06 Umeå
Skellefteå kommun, 931 85 Skellefteå
~~Skogsvårdsstyrelsen, Box 294, 901 06 Umeå~~
Vägverket region Nord, Box 809, 971 25 Luleå
Örjan Clausén, Storg 29, 921 31 Lycksele

Naturresevat

Fjälbyn

Skellefteå kommun, Västerbottens län

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2004-11-19

Dnr 511-9827-2000

Reservatsgräns

Ekonomisk karta: 22L 1e

Ur allmän kartmaterialet från Lantmäteriet i.
Medgivande 94.0+10

Skötselplan för Fjälbyns naturreservat

(1 bilaga)

Innehållsförteckning

1. Syfte med säkerställande och skötsel.....	2
2. Beskrivning av reservatet.....	2
2.1 Administrativa data.....	2
2.2 Allmän beskrivning av området.....	3
3. Indelning i skötselområden.....	3
3.1 Skog med fri utveckling.....	3
3.3 Våtmarker med fri utveckling.....	3
4. Riktlinjer och åtgärder för skötselområden.....	4
4.1 Skog med fri utveckling.....	4
4.1.1 Kvalitetsmål.....	4
4.1.2 Skötselmål.....	4
4.2 Våtmarker med fri utveckling.....	4
4.2.1 Kvalitetsmål.....	4
4.2.2 Skötselmål.....	4
5 Friluftsliv.....	4
6 Anläggningar.....	5
7 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder.....	5
8 Brand.....	5
9 Jakt.....	5
10 Tillsyn, uppföljning, och dokumentation.....	5
10.1 Dokumentation av tillsyn.....	5
10.2 Uppföljning av skötselmål.....	6
10.3 Uppföljning av kvalitetsmål.....	6
11. Utmärkning.....	6

Bilaga

1. Karta över naturtyper och placering av informationsskylt

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Det primära syftet med reservatet är att bevara ett naturskogsområde vid Bottenviken med dess karakteristiska kustnära naturskogar samt till den miljö knutna växter och djur. Reservatets skötsel ska syfta till att bevara och utveckla områdets karaktär av ostörd naturskog och dess typiska dynamik och artuppsättning.

Syftet nås genom att lämna området till fri utveckling.

Inom ramen för det primära syftet kan reservatet, i den mån det inte motverkar syftet med områdesskyddet, utnyttjas för rörligt friluftsliv, naturstudier, undervisning och forskning.

2. Beskrivning av reservatet

2.1 Administrativa data

Namn	Fjälbyn
Skyddsform	Naturreservat nr 2402164
Kommun	Skellefteå
Läge	Ca 8 km NO Lövånger, ekonomisk karta 22L 1e
Gräns	Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta
Naturgeografisk region	29a, kustslätt och dalar kring norra Bottenviken.
Fastighet	Fjälbyn 4:2
Markägare	Staten/naturvårdsfonden
Areal	27 ha
Därav landareal	27 ha
Naturtyper	tallskog av lingonristyp (2.1.1.4) 4 ha tallsumpskog (2.1.1.3) 7 ha granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1) 14 ha mjukmattekärr av starr-vitmosstyp (3.2.4.1) 1 ha tallkärr av intermediär vitmoss- brunmosstyp (3.3.1.1) 1 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen

2.2 Allmän beskrivning av området

Naturreservatet ligger i kustområdet mittemellan Bjuröklubb och Lövånger. Det är beläget på flack delvis försumpad, myrlänt mark. Höjden över havet är cirka 30 m och det är endast 1 km till Bottenvikskusten. Den naturgeografiska regionen är 29a, kustslätt och dalar kring norra Bottenviken. Det geologiska underlaget utgörs av så kallad svekofennisk berggrund, yngre granit och pegmatit. De lösa avlagringarna inom reservatet består av morän.

Skogen utgörs huvudsakligen av naturskogsartad barrblandskog med beståndsåldrar på upp till 250 år. I stora delar överväger mossrik, tät grandominerad skog av blåbärsristyp. Det finns ett betydande inslag av hänglavar, främst garnlav. I de centrala delarna ligger en myr som omges av gammal mager tallskog. Myren, som är öppen, växlar mellan fast- och mjukmatta med inslag av mossetuvor. I kanten av våtmarken finns några flata hällar. Öster om myren löper ett sumpskogsstråk. Sumpskogen domineras av tall med vit- och björnmossa i bottenskiktet. Men det finns mindre partier med övergångar mot både tall- och björkkärr. Döda träd av olika trädslag och nedbrytningsgrad finns i måttliga till rikliga mängder. Det är dock torrträd och lågor av gran som dominerar. Inga brandspår noterades.

På verkansgraden är liten i modern tid men området har tidigare plockhuggits. Diken av äldre datum återfinns i den södra spetsen och längs en del av den södra gränsen/rågången. I nära anslutning till den norra rågången har nyligen en väggata huggits upp! För att nå en acceptabel avgränsning har cirka 1 ha arronderingsmark inkluderats, ett hygge planterat med tall.

Det är ovanligt med så pass opåverkade kustnära barrskogar i länet. Fjälbyns ostörda karaktär gör området gynnsamt för många växter och djur som är beroende av ostörda miljöer. Följande noteringar av skogslevande rödlistade arter och nyckelarter har gjorts i området (hotkategori anges inom parentes); ullticka, blodticka, vedticka, rosenticka (NT), ostticka (VU), violettgrå tagellav (NT), tjäder, spillkråka, tretåig hackspett (VU).

3. Indelning i skötselområden

Nedan indelas reservatet i skötselområden utifrån gemensamma drag i naturtyp, utvecklingshistorik, dynamik och skötselbehov (se bilaga 1).

3.1 Skog med fri utveckling

Skötselområdet omfattar all skog i reservatet.

3.3 Våtmarker med fri utveckling

Skötselområdet omfattar reservatets våtmarker. De har i allt väsentligt utvecklats med en naturlig hydrologisk dynamik utan mänsklig påverkan.

4. Riktlinjer och åtgärder för skötselområden

Här beskrivs generell inriktning av skötseln, kvalitetsmål, skötselområde samt skötsel- och restaureringsåtgärder med avseende på skötselområden.

4.1 Skog med fri utveckling

Skogen ska lämnas att utvecklas fritt vilket innebär att inga aktiva skötselåtgärder ska vidtas. Vid spontan skogsbrand kan dock skogarna tillåtas att brinna inom ramen för vad räddningstjänsten/brandförsvaret medger/bedömer är acceptabelt ur säkerhetssynpunkt, se kapitel 8 om brand nedan.

4.1.1 Kvalitetsmål

Fri utveckling innebär att naturliga processer, så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen, ska tillåtas fortgå utan mänsklig påverkan. Andelen död ved av det totala vedförrådet (döda och levande träd) ska öka för att på sikt uppgå till minst 25% som ett genomsnitt i tid och rum.

4.1.2 Skötselområde

Skötseln innebär frånvaro av mänskliga ingrepp.

4.2 Våtmarker med fri utveckling

4.2.1 Kvalitetsmål

Reservatets myrar ska utvecklas fritt utifrån naturliga hydrologiska processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till.

4.2.2 Skötselområde

Skötseln innebär frånvaro av mänskliga ingrepp.

5 Friluftsliv

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. De anordningar som kommer att iordningställas för reservatet är en informationsskylt med karta. Området är lite känt och besöks i mycket liten omfattning av allmänheten. Förväntad ökning i besöksfrekvens till följd av reservatsbildningen bedöms bli liten och inte komma att äventyra områdets naturvärden.

En skogsbilväg leder in mot reservatet från kustvägen mellan Blackhamn och Bjurön. Vid skogsbilvägens slut finns en vändplan som ligger i nära anslutning till reservatet. Vägen är privat och av relativt låg standard. Sträckan från kustvägen till reservatet är cirka 1200 meter. Informationsskylten placeras vid reservatets östra kant i anslutning till vändplanen. Inga särskilda parkeringsmöjligheter anläggs främst till följd av den förväntat låga besöksfrekvensen men även eftersom möjligheterna att parkera längs befintliga vägar är goda.

6 Anläggningar

Anläggningar saknas inom reservatet.

7 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Omfattningen av skötselåtgärder fastställs i samband med den årliga prioriteringen av tilldelade skötselmedel.

Skötselåtgärder	När	Var	Prioritet	Kostnad
Informationstavla	2005	I reservatets östra kant intill vändplanen.	1	20 000:-

8 Brand

Under denna rubrik behandlas generella riktlinjer för bekämpning av spontant uppkommen brand, alltså inte någon planerad bränning utan t ex en blyxtantändning. Inom reservatet ska gälla att om skogsbrand uppkommer oplanerat ska den bekämpas om det finns risk att elden sprids utanför reservatets gränser. Eventuell brandbekämpning inom reservatet ska ske med så skonsamma metoder som möjligt. Om brandens spridning inom reservatet begränsas av naturliga hinder så som myrar, sumpskogar eller hyggen och risken för ohejdad spridning bedöms som liten bör inte brandbekämpning sättas in. Denna bedömning måste naturligtvis göras av Brandförsvaret i det enskilda fallet. Naturvårdsförvaltaren bör tillsammans med Brandförsvaret utarbeta riktlinjer och rutiner för hantering av sådana situationer. Detta är mycket viktigt för att ge förutsättningar för snabba beslut.

9 Jakt

Jakt får bedrivas enligt gällande jaktlagstiftning samt i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

10 Tillsyn, uppföljning, och dokumentation

Uppföljning och tillsyn ska dokumenteras. Detta ska sedan utgöra underlag för eventuell revidering av skötselplanen. All dokumentation görs av naturvårdsförvaltaren.

10.1 Dokumentation av tillsyn

Tillsyn utövas av naturvårdsförvaltaren, som ska besöka reservatet minst en gång vartannat år för att se till att reservatsföreskrifterna efterlevs. Tillsynsbesöken ska dokumenteras i skrift.

10.2 Uppföljning av skötselmål

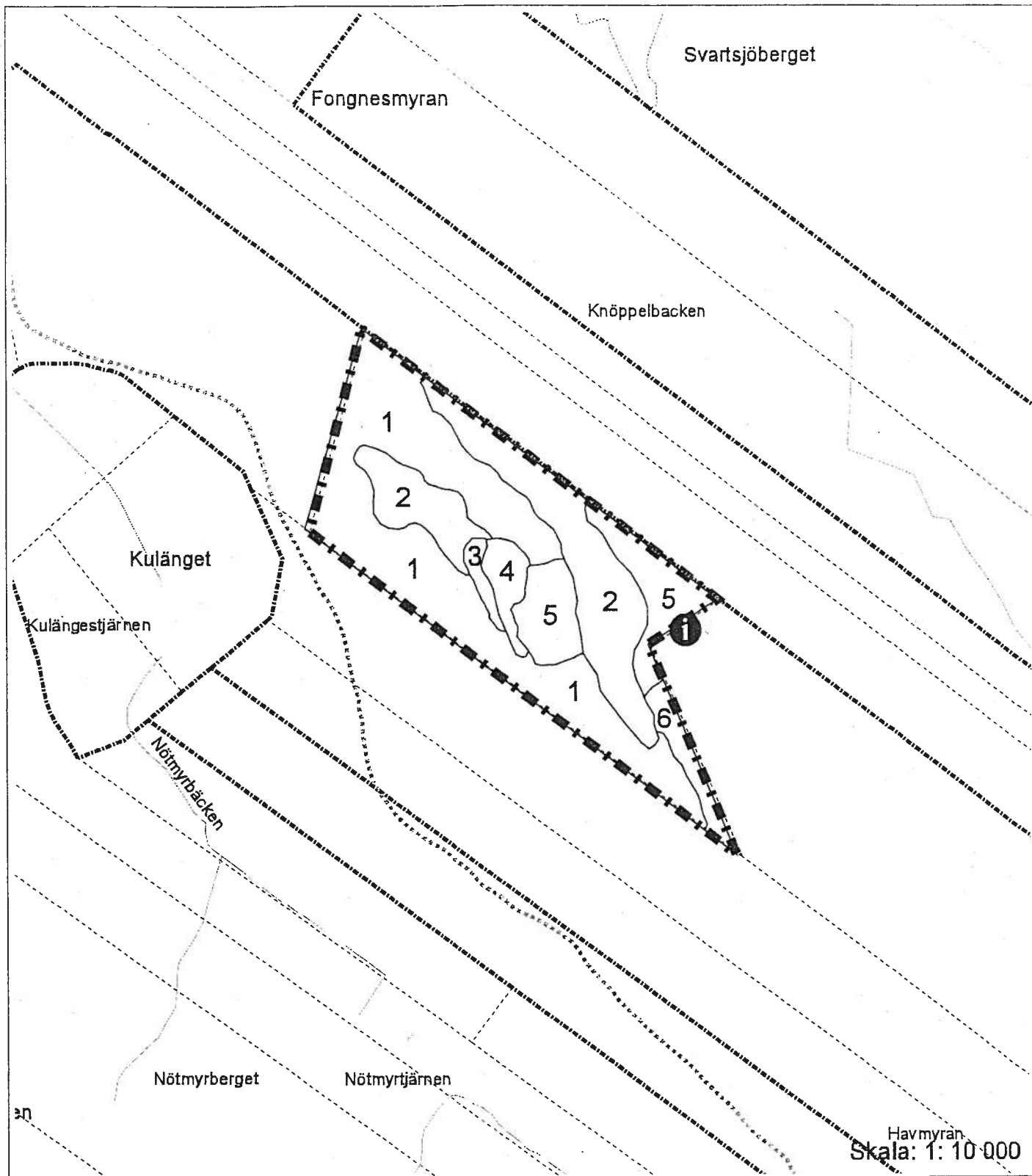
Fri utveckling kan t ex innebära stormfällning, omfattande insektsangrepp eller skogsbrand. Den utvecklingen följs och påtagliga förändringar i den naturliga dynamiken dokumenteras.

10.3 Uppföljning av kvalitetsmål

Kvalitetsmålen är långsiktigt satta men kan följas upp kontinuerligt. Exempel på ett tydligt och lätt mätbart mål är andelen död ved av totalt vedförråd döda och levande träd.

11. Utmärkning

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar.

Bilaga 1. Karta över naturtyper och placering av informationsskylt, tillhörande Skötselplan för Fjälbyns naturreservat. Dnr 511-9827-2000

1. granskog av blåbärsristyp	6. tallkärr av vitmoss-brunmosstyp
2. tallsumpskog av ristyp	
3. tallmosse av skvattramtyp	① Plats för informationsskylt
4. mjukmattemyr av starr-vitmosstyp	
5. tallskog av lingonristyp	